

**Sayın Bakan Yardımcılarımız,
Değerli Valilerimiz,
Kıymetli Rektörlerimiz,
Değerli Bürokratlar,
Basınıımızın Değerli Mensupları,**

Yükseköğretim Kuruluna hepiniz hoş geldiniz. Sizleri burada görmekten son derece mutluyuz. Günümüz dünyasında küreselleşme süreci ile birlikte yükseköğretim kurumları, üstlendikleri misyonlar, işlevleri, yeni stratejiler ve işbirliği modelleri çerçevesinde önemli değişimler göstermektedir. Bu süreçte Yükseköğretim Kurumlarının, özellikle

- bilgiyi üretmeleri, bu konuda ihtisaslaşmaları,
- bilgiyi transfer edebilmeleri,
- inovasyon geliştirme yetenekleri gibi kavramlarla

yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası kalkınma ve rekabet gücünü artırma potansiyelleri artık fevkalade önem kazanmıştır. Başkanlık görevine geldiğim 2015 yılından itibaren üzerinde durduğumuz önemli bir konu da şudur: üniversitelerin faaliyetlerinin ve ilmi çıktılarının birbirinin aynısı olamayacağı, akademik yapılarına, beşeri sermayelerine, kuruluş misyonlarına ve buldukları bölgelere bağlı olarak yapılan değerlendirmelerle üniversitelerimizde çeşitliliğin gerekliliği ortaya çıkmıştır .

Bir önceki nesil bölgesel gelişme politikaları, bölgelerin kalkındırılması konusunda büyük ölçekli altyapı geliştirme ve bölgeye yatırım çekmek gibi yöntemlerle gelişme hedeflerine ulaşmayı amaçlamaktaydı. Büyük ölçüde kamu fonu tahsisine rağmen, geri planda kalan bölgelerin diğerlerini yakalaması bu sistemle tam da yürümedi. Küreselleşmenin de etkisiyle şekillenen **kalkınmada yeni bölgesel anlayış**:

- ilişki ağı ile belirlenen,
- mekânsal süreklilik şartı olmayan,
- uluslararası ilişkilere doğrudan açık,
- ekonomik ve bölgesel kalkınmanın itici gücü olarak yerel dinamiklerin ön plana çıktığı bir sistemdir. Böylece, bölgenin başarı faktörleri, üretim faktörleri incelenerek, bölge üniversitesi ile bilgi ve inovasyon alışverişi, başarıyı daha üstlere taşımaktadır.

- Kalkınma kutupları,
- öğrenen bölgeler,
- sosyal ve beşeri sermaye,
- bilgi transferi gibi kavramlar üniversitenin bölgedeki rolünü merkezi bir öneme sahip kılmaktadır.

Bu bağlamdan hareketle, Yeni YÖK'te "**Bölgesel Kalkınma Odaklı İhtisaslaşma Projesi**", 2006'dan sonra kurulmuş olan üniversitelerle çalışılmaya başlandı ve biraz önce Naci Gündoğan Bey'in de ifade ettiği gibi Bingöl, Kırşehir Ahi Evran, Uşak, Düzce, Burdur Mehmet Akif Ersoy, Aksaray, Kastamonu, Muş Alparslan, Recep Tayyip Erdoğan ve Siirt Üniversiteleri, bölgenin mevcut durumu, üniversitenin potansiyeli, bölge-üniversite ilişkisi gibi 3 ana kulvarda pek çok parametre dikkate alınarak bu proje için seçildiler. Bugün bu 10 üniversitemize, gene aynı kriterler ile değerlendirmeye alınarak seçilen, Yozgat Bozok, Kırklareli, Çorum Hitit, Bartın, Artvin Çoruh Üniversiteleri olmak üzere 5 üniversitemiz daha katıldı.

Bütün bu üniversitelerimizden beklentimiz, kendilerine verilen ihtisaslaşma alanında “**Hedeflenmiş Sosyo-Ekonomik Araştırma Programları**”nı geliştirmeleri ve bu programın bölgenin kalkınmasına anlamlı değerler sunmasını sağlamalarıdır. Böylece bölgede;

- Üniversite organizasyon ve stratejilerinde gelişmeler olacak,
- AR-GE organizasyonu artacak,
- Ürün pazar ve rekabetinde güçlenmeler beklenecek,
- Fon kaynakları artacak,
- Yeni genişletilmiş işbirlikleri doğacak,
- Uzmanlaşmış merkezler gelişecek,
- Ve de en önemlisi bölgeye ait **kültürel güçlü değişimler** ortaya çıkacaktır.

Bu proje ile birlikte üniversitede, bölgedeki ekonomik aktörler arasındaki hareketliliği destekleyen programların çeşitlenmesi, bölgesel gereksinimleri karşılayacak eğitim programlarının geliştirilmesi, artık bulunduğu bölgeyi daha iyi bilen öğrenciler ve mezunların istihdamı ile **bölge temelli öğrenme süreçlerinin** oluşturulması da beklenmektedir. Üniversiteler bu bölgesel çalışmaları, yaptıkları etkinlikleri, araştırmaları, projeleri, ulusal ve uluslararası makaleler, sempozyumlar, medya ve basın raporları aracılığı ile duyurarak, üniversitenin ve bölgenin imajının yükselmesine, değer bulmasına katkı vermelidirler.

Üniversitelerin bölgesel kalkınma konusundaki bir diğer önemli getirisi: ekonomik başarı, bireysel yetenekler ve gruplar arası bilgi transferi ile de doğrudan ilişki sağlamasıdır. Ayrıca, üniversitelerin yerel düzeydeki araştırma sonuçlarının ilgili özel ve kamu sektörleriyle paylaşılarak **üretim dönüşürülmesi** hedeflenmelidir. Bölgesel kalkınma ajansları ile etkin bir iletişim ağı kurularak, sinerji doğuran çalışmalar yapılması beklenmektedir. Projenin beklenen gücü gerçekten etkin ve yüksektir, henüz 4 yıllık bir proje olmasına rağmen birçok filizlenmeyi görmekteyiz ve projeden Türkiye’nin geleceği için gerçekten umutluyuz. Bu nedenle, bu projenin yürütülmesinde siz sayın valilerimizin, belediye başkanlarımızın, rektörlerimizin, öğretim üyelerimizin bölgesel ve yerel kalkınma ajanslarının ve de sivil toplum kuruluşlarının uyum içinde çalışmasının çok ciddi önemi ve katkısı vardır. Özetle bu proje, “**bir birlikte çalışma projesidir**”.

Değerli Valilerimiz,

Üniversitelerimiz yalnızca deneyimli, yetenekli, uzman insanların yetiştiği yerler değil aynı zamanda “**cazibe merkezleridir**”. Bölgede üniversitelerin varlığı, bölgeye yetenekli insanların çekilmesini de kolaylaştırmaktadır. Bölgenin güçlenmesi ve özellikle yeni bölgesel kalkınma yaklaşımı ile vurgunun somut varlıklardan ziyade bilgi, yetenekler, kültür, kurumlar gibi soyut varlıklara kayması üniversitelerin bölgesel kalkınmadaki önemini arttırmaktadır. Özellikle coğrafi olarak büyük ülkeler açısından, ulusal sistemin altında yer alan ve merkezi olmayan **bir alt-sistem yapılanması**, ülkenin ekonomik kalkınmasında daha faydalı ve daha işlevsel olabilmektedir.

Bölgesel Kalkınmada İhtisaslaşma Misyonu verdiğimiz bu üniversiteler **Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı** tarafından mali kaynaklarla, **Başkanlığımız** tarafından ise akademik personal kaynağı sağlanarak desteklenmektedir. Bu bağlamdan olmak üzere kaynak aktarımlarına ek olarak üniversitelerin ihtisaslaşma alanları ile ilgili olmak şartıyla 2018 yılında 50, 2019 yılında 100 araştırma görevlisi için ilave atama izni tahsis edilmiştir. Ayrıca, gene ihtisaslaşma alanlarına uygun olarak öğretim üyesi yetiştirmek amacıyla yurtdışı lisansüstü burs imkanlarından da yararlanabilmeleri sağlanmaktadır.

Bahsettiğimiz bütün bu çalışmalar aslında küresel yükseköğretimde yeni bir dönüşüm ve **yeni bir akademik devrim olarak nitelendiriliyor**. Bu süreçten asla kopmamalıyız. Üniversite ile bölge arasındaki uzun süreli ve başarı sağlayan, bölgesel gelişmeyi mümkün kılan bir ortaklığın kurulabilmesi için hem üniversiteler hem de bölgesel paydaşlar, bölgesel gelişmedeki rollerini çalışmalı, değerlendirmeli ve iyi kullanmalıdırlar. Bu uzun süreli çalışmada üniversitelere ve paydaşlara başarılar diliyorum.

Yeni seçilen üniversitelerimizi ve Rektörlerimizi tebrik ediyorum. Burada özellikle bu projeye başından beri büyük destek veren Sayın Cumhurbaşkanımıza, proje ilk başladığında Maliye Bakanımız, şimdiki görevi ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı olan Sayın Naci Ağbal'a ve kalkınma ajanslarına içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Bugün teşrifleriyle bizleri mutlu eden sayın Bakan yardımcılarımıza, sayın valilerimize, Bürokratlarımıza, komisyon üyelerimize özellikle teşekkür etmek isterim. Hepinizi saygı ile selamlıyorum.

Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç
Yükseköğretim Kurulu Başkanı
Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması Kapsamında
Belirlenen 5 Yeni Üniversitenin Açıklanması Toplantısı
23 Ocak 2020, YÖK 2 No'lu Toplantı Salonu